

Konkurences padome

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67282865, fakss 67242141, e-pasts pasts@kp.gov.lv, www.kp.gov.lv

Rīgā

06.11.2020. Nr. 1.7-2/1194
Uz 02.10.2020. Nr. 1-58/664

Ventspils pilsētas pašvaldībai

Par SIA “Ventspils siltums”

Konkurences padome (turpmāk – KP) ir saņēmusi Ventspils pilsētas pašvaldības (turpmāk – Pašvaldība) iesniegumu par līdzdalības izvērtējumu Pašvaldības kapitālsabiedrībā SIA “Ventspils siltums”.

Priekšnoteikumi publiskas personas līdzdalībai kapitālsabiedrībā ir noteikti Valsts pārvaldes iekārtas likuma (turpmāk – VPIL) 88.panta pirmajā daļā, proti, tiek novērsta tirgus nepilnība, radītas preces vai pakalpojumi vai pārvaldīti īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

Savukārt, lai pamatotu, ka citādā veidā nav iespējams efektīvi sasniegt minētā panta pirmajā daļā noteiktos mērķus, publiskai personai ir nepieciešams veikt paredzētās rīcības juridisko un ekonomisko izvērtējumu, t.sk. ietekmes uz konkurenci izvērtējumu un iespējamo konkurences neitralitātes risku izvērtējumu, kā arī konsultēties ar kompetentajām institūcijām konkurences aizsardzības jomā un komersantus pārstāvošajām biedrībām vai nodibinājumiem.

Pašvaldība un SIA “Ventspils siltums” ir veikušas VPIL 88.panta otrajā daļā paredzēto rīcības juridisko un ekonomisko izvērtējumu, kā arī lūgušas Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras viedokli.

No KP iesniegtā Pašvaldības izvērtējuma par līdzdalības saglabāšanu SIA “Ventspils siltums” konstatējams, ka SIA “Ventspils siltums” ir dibināta ar mērķi nodrošināt no pašvaldības autonomās funkcijas izrietošus pārvaldes uzdevumus, t.i., organizēt iedzīvotājiem komunālos pakalpojumus (siltumapgādi).

Kā darbības veidi ir norādīti:

- 1) tvaika piegāde un gaisa kondicionēšana (siltumenerģijas ražošana, pārvade, sadale un tirdzniecība);
- 2) elektroenerģijas ražošana (pašpatēriņam, lai samazinātu ražošanas izmaksas, kas saistītas ar siltumenerģijas ražošanu, izmantojot akmeņogles);
- 3) citas normatīvajos aktos atļautās darbības.

Pašvaldības ieskatā kapitālsabiedrības darbība atbilst VPIL 88.panta pirmās daļas 1., 2. un 3.punktam, proti:

- a) SIA “Ventspils siltums” darbojas tirgus nepilnības apstākļos, jo tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu centralizētās siltumapgādes jomā Ventspils pilsētā tādā apjomā un kvalitātē, kā to nodrošina SIA “Ventspils siltums”;

b) siltumapgādes pakalpojumi Latvijas klimatiskajos apstākļos ir viena no cilvēka pamatvajadzībām, tomēr vienlaikus šī nozare ir saistīta arī ar dažādiem vides kvalitātes aspektiem. Tādējādi gan valsts, gan pašvaldības plānošanas dokumentos enerģētikas nozare, kas kur ietilpst arī siltumapgāde, ir definēta kā stratēģiski svarīga;

c) SIA “Ventspils siltums” pārvaldītā, atbilstoši vides standartiem attīstītā un rekonstruētā Ventspils pilsētas siltumapgādes infrastruktūra (siltumtīkli, katlumājas) ir stratēģiski svarīga pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai, jo bez tās iedzīvotājiem nav iespējams nodrošināt drošus, kvalitatīvus un nepārtrauktus centralizētās siltumapgādes pakalpojumus.

Attiecībā uz tvaika piegādes un gaisa kondicionēšanas (siltumenerģijas ražošanas, pārvades, sadales un tirdzniecības) pakalpojumu, KP norāda, ka saskaņā ar Enerģētikas likuma 51.panta pirmo daļu pašvaldības, veicot likumā noteikto pastāvīgo funkciju, organizē siltumapgādi savā administratīvajā teritorijā, kā arī veicina energoefektivitāti un konkurenci siltumapgādes un kurināmā tirgū¹.

Tā kā centralizētā siltumapgāde (pārvade un sadale) un siltumenerģijas ražošana un tirdzniecība ir atsevišķi pakalpojumi², KP secina, ka centralizētās siltumapgādes pārvades un sadales pakalpojumu sniegšanas tirgū vēsturiski var būt izveidojies dabiskais monopols, kas izskaidrojams ar infrastruktūras izveidi un uzturēšanu un šo pakalpojumu sniegšanas tirgū vairāku konkurējošu tirgus dalībnieku darbība var nebūt iespējama un nebūtu lietderīga, t.sk., ņemot vērā, ka Pašvaldības teritorijā izbūvētā siltumapgādes infrastruktūra nav atsavināma vai nododama lietošanā citam komersantam, jo tās izbūvei un attīstīšanai ir tikuši piesaistīti Eiropas Savienības finanšu instrumentu līdzekļi. Līdz ar to, KP atzīst, ka SIA “Ventspils siltums” sniegtie pamata pakalpojumi - tvaika piegāde un gaisa kondicionēšana (pārvade un sadale) – ir atzīstami par stratēģiski svarīgiem pakalpojumiem VPIL 88.panta pirmās daļas 2.punkta izpratnē.

Attiecībā uz siltumenerģijas ražošanas un tirdzniecības pakalpojumu sniegšanu, no Pašvaldības izvērtējuma secināms, ka Pašvaldības teritorijā nav citu tirgus dalībnieku, kas nodrošinātu šos pakalpojumus, tādējādi, KP atzīst, ka atbilstoši VPIL 88.panta pirmās daļas 1.punktam SIA “Ventspils siltums” nodrošinot siltumenerģijas ražošanu un tirdzniecību, novērš tirgus nepilnību. Tomēr KP norāda, ka tās ieskatā šo pakalpojumu sniegšanas tirgū potenciāli ir iespējama konkurence, tādējādi gadījumā, ja šo pakalpojumu sniegšanas tirgū vēlētos ienākt privātie tirgus dalībnieki, SIA “Ventspils siltums” atbilstoši Enerģētikas likuma 48. un 49.pantam būs jānodrošina iespējas arī privātajiem tirgus dalībniekiem realizēt to saražoto siltumenerģiju.

Attiecībā uz SIA “Ventspils siltums” darbības veidu – elektroenerģijas ražošana – KP norāda, ka tā nevērtēja SIA “Ventspils siltums” sniegtos pakalpojumus daļā par elektroenerģijas ražošanu, ņemot vērā izvērtējumā norādīto, ka šis darbības veids nodrošina elektroenerģijas ražošanu SIA “Ventspils siltums” pašpatēriņam, lai samazinātu ražošanas izmaksas, kas saistītas ar siltumenerģijas ražošanu, izmantojot akmeņogles.

Attiecībā uz SIA “Ventspils siltums” darbības veidu – citas normatīvajos aktos atļautās darbības – Pašvaldība informējusi, ka SIA “Ventspils siltums” faktiski neveic citas darbības papildus tvaika piegādes un gaisa kondicionēšanas pakalpojumam un elektroenerģijas ražošanai.

Apkopojot iepriekšminēto, tā kā SIA „Ventspils siltums” sniegtie pamatpakalpojumi - tvaika piegāde un gaisa kondicionēšana - atbilst VPIL 88.panta pirmās daļas 1. un 2.punktam, proti, tiek novērsta tirgus nepilnība, kā arī tiek radītas

¹ Enerģētikas likums, sk. <https://likumi.lv/ta/id/49833-energetikas-likums>

² Sk. SPRK Energoapgādes pakalpojumu komersantu reģistru, <https://app.powerbi.com/view?r=eyJrIjoiYmIyYjYmYjQtZGNhOS00YzgwLThiMmEtN2IwMWU2OTUwZGRklwidCI6ImU0MGNhOTA5LTg3YmEtNGQ2NS05MTIILTU1YjVIMGRlODUwNSIsImMiOiJh9>

preces vai pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai, KP nav iebildumu pret Pašvaldības līdzdalības saglabāšanu SIA „Ventpils siltums”.

Priekšsēdētājs

J. Gaiķis